

A

BIHARI EV. REF. EGYHÁZMEGYE

NAGYVÁRADON, 1890. ÉVI SZEPTEMBER HÓ 25-ÉN

SZABÓ KÁROLY ESPERES ÉS RITOÓK ZSIGMOND

EGYHÁZMEGYEI GONDNOK

ELNÖKLETE MELLETT TARTOTT

KÖZGYÜLÉSÉNEK
JEGYZŐKÖNYVE.

KIADTA:

ZSIGMOND FERENCZ,

EGYHÁZMEGYEI JEGYZŐ.

NAGYVÁRAD,

NYOMATOTT LASZKY ÁRMIN KÖNYVNYOMDÁJÁBAN.

1890.

A

BIHARI EV. REF. EGYHÁZMEGYE

NAGYVÁRADON, 1890. ÉVI SZEPTEMBER HÓ 25-ÉN

SZABÓ KÁROLY ESPERES ÉS RITÓÓK ZSIGMOND

EGYHÁZMEGYEI GONDNOK

ELNÖKLETE MELLETT TARTOTT

KÖZGYÜLÉSÉNEK

JEGYZŐKÖNYVE.

NAGYVÁRAD,
NYOMATOTT LASZKY ÁRMIN KÖNYVNYOMDÁJÁBAN.
1890.

A bihari ev. ref. egyházmegye 1890.
szeptember 25-kén Nagyváradon tar-
tott közgyűlésének

J E G Y Z Ő K Ö N Y V E.

Jelen voltak :

T i s z t v i s e l ő k:

Szabó Károly esperes és Ritoók Zsigmond gondnok kettős elnöklete mellett: Biró János, Csillag Lajos, Szemes László, Szigeti Elek, Nádudvari Lajos ugyis mint közpénztárnok, egyházi; Kiss Elek, Mezey Mihály, Pappszász Károly, Ertsey Dezső, Hegyesi Márton világi tanácsbírák; Kocsis József gyámoldai pénztárnok; Sulyok István levéltárnok; Rácz Mihály, Miskolczy Árpád világi és Zsigmond Ferencz egyházi jegyzők.

L e l k é s z e k:

Bokros Benedek h.-k.-száldobágyi, Bugyi Sándor püspöki-i, Bedő Károly csatári, Bugyi Mihály h.-k.-ujlaki, Bódogh János kismarjai, Csák Máté nagyváradai, Háger Miklós fugyi-i, Major Gyula pelbárhidai, Kiss Antal b.-sztt.-mártoni, Nyikos Sándor p.-toldi, Rigó Lajos bihari, Surányi Lajos szalárdi, Szatmári László n.-szántói, Szokolay Béla h.-k.-kovácsi-i, Szokolay József p.-ujlaki, Vadon Miklós nyüvedi, Veres Imre p.-tamási-i, Lévai Mihály j.-hodosi, Nánási Imre m.-telki-i lelkészek; Hunyadi László siteri, Kálmán Béla darvasi, Bélteki Géza n.-váradai,

Kágyi Lajos fogházi ideiglenes s. lelkészek, Domokos Károly n.-váradai vallástanár, Karácson Imre n.-kerek-i időközi, Fogarasi Bálint m.-keresztesi helyettes lelkészek.

K é p v i s e l ő k:

N.-Kerekiből: Karácson Imre időközi lelkész és Tóth Sándor gondnok. Bojtról: Pető Á. Mihály gondnok. Nagyszántóról: Zombor Sándor gondnok. N.-Váradról: Füredi László egyházi pénztárnok. Pelbárthidáról: Major Gyula lelkész és Kis Bálint gondnok. M.-Telkiből: Nánási Imre lelkész és Szabó Gyula tanító. Zsákáról: S. Szabó János gondnok.

T a n i t ó k:

Kovács Gábor és Engi Ferencz tanítótestületi képviselők. Szabó Gyula, Sziráky Béla, Rád László, Szabó Géza, Király Pál, Kiss Dániel, Nagy Károly, Eszenyi Károly és Mezey Imre.

68-ik szám. Egyházi elnök Istenhez emelt buzgó ima után

a közgyűlést megnyitottnak nyilvánítja.

69-ik szám. Olvastatott az esperesi jelentés a következőkben:

Nagytiszteletű és tekintetes egyházmegyei közgyűlés!

A f. évi ápril hó 11-dikétől, mint legközelebb tartott közgyűlésünk idejétől egyházmegyénk életének főbb mozzanatait a következőkben van szerencsém előterjeszteni:

1. A belhivatalnoki karban a következő változások történtek:

a) Ápril 22-kén Karácsony Imre s. lelkésznek Nagy-Kerekiben az időközi lelkézségre engedély adatott s az most is érvényben áll.

b) Junius 9-kén Fogarasi Bálint kitűnően képesített s külföldi egyetemeken is járt lelkész-jelölt, néhai Ember Pál m.-keresztesi volt lelkész mellett segéd-lelkézségre, majd főnöke halála után junius 30-kán helyettes lelkézségre bocsáttatott ki.

c) Junius 20-kán Hunyadi László legutóbb Anton volt s. lelkésznek és segédtanítónak 6 rendbeli bizonyítványai alapján a siteri s. lelkészszégre és ideiglenes leánytanítóságra esperesi beleegyezés adatott.

d) Augusztus 22-kén Domokos Károly körözsladányi volt s. lelkésznek Nagyváradon a vallástanárságra, mely állásra szabályszerű pályázat útján választatott meg, bemutatott dicséretes bizonyítványai alapján engedély adatott.

e) A május 11-dikén fogantatosított n.-kerek-i lelkészválasztás ügye, minthogy az ellen óvás adatott be, ma délután a bíróság elé fog terjesztetni.

f) Az augusztus 31-kén történt m.-keresztesi lelkészválasztás iratai a tárgyalás folyamán előterjesztetnek.

g) Junius 14-kén az egyházlátogatás alkalmával K.-Szántón vettem a szomorú értesítést, hogy Ember Pál m.-keresztesi volt lelkész három havi szenvedés után életének 63-ik évében elhunyt, halálát özvegy és öt gyermek, azok között három kiskorú árva siratják. A boldogult mint jeles szónok egyházmegyénk határain túl is elismerést szerzett nevének. Egyházmegyénk ügyeiben mint tisztviselő 18 éven át, — 6 évig mint egyházmegyei jegyző, 12 évig mint tanácsbíró buzgalommal vett részt. Ugy is mint egyházmegyénk volt tisztviselője, úgy is mint két legnépesebb s fényesebb egyházunk Nagyvárad és Mező-Keresztes három évtizeden túl működő lelkipásztora méltó az emlékezetre; legyen csendes pihenése nyugtot adó sirhantja alatt; a kegyelet és részvét védje és segítse elmaradott kedveseit.

A tanítói testületben:

a) Május 9-kén Varga Béla siteri leánytanító az ujonnan felállított bihari kis vegyes iskolába változott.

b) Augusztus 11-kén Kiss Sándor zsákai volt fitanító Komádiba távoztával zsákai fitanítóul és énekvezérül Barcsai Károly váncsodi jeles tanító hivatott meg és alkalmaztatott.

c) Augusztus 28-án Barcsai Károly után Váncsodon Erős Károly tanképesítő vizsgán levő tanítójelöltnek adatott engedély ideiglenes minőségben.

d) szeptember 20-án P.-Toldon Szücs Endre tanító Dévaványára távozván — Nagy Károly körösszeg-apáti tanító alkalmaztatott bemutatott bizonyítványai alapján.

2. A 15. 1890. sz. egyházmegyei végzés utasítása folytán május 28-án a kir. tanfelügyelőségnek a nagytótfalui iskolára vonatkozó szerződést mihelyt az lejárand felmondottam, s a n.-tótfalui iskola épület javítására évenként szerződésileg biztosított, de már több év óta hátralékban levő 40—40 forint elszámolása az állami iskolai gondnok és felügyelő szalárdi lelkész között folyamatban van.

3. Május 25-én épen pünköszt elsőnapján délután, a nagy-szántói lelkész lak a tőle nem messze támadt tűz által leégett; a gyorsan nyújtott segélynek azonban sikerült a padlás beégését meggátolni; így miként a lelkész e tárgyban tett jelentéséből értesültem a lelkészi hivatal szerelvényei minden károsodástól mentek lettek, maga a lelkész is csak jelentéktelen károsodást szenvedett.

4. Himlőjárvány miatt az iskolák egyedül csak Borson szüneteltek, hol május 9-től június 17-ig nem volt tanítás, így az egyházlátogatás sem talált iskolásokat.

5. Bejelentem emlékezetnek okáért hogy ő Felsége I-ső Ferencz József császár és apostoli királyunknak Nagyváradon léte alkalmával a folyó évi szeptember hó 10-én, egyházmegyénk tisztikara együttesen a nagyszalontai egyházmegye küldötteivel Nagyságos Szél Kálmán nagyszalontai esperes ur vezetése alatt hódolatát bemutatta s ő Felsége által kegyelmesen fogadtatott.

6. Nagy lelki örömmel emlékezem vissza s teszek jelentést a folyó évi szeptember hó 14-dikén Gönczön Abaujvármegyében megtartott országos ünnepélyről a Károly-szobor leleplezési ünnepélyéről, a melyen miként a hírlapok is közölték ev. ref. egyházunkból 3 püspök, 80 esperes és 4—500-ra tehető lelkész és számos főúr, nagysokaságu nép, s a testvér ágostai egyházból is egy püspök, az egyetemes felügyelő és igen sokan vettek részt, meritettek lelkesedést s tettek tanubizonyságot arról, hogy elhunyt nagy embereink emlékét hiven őrizzük s a protestantismus összetartó ereje nagy alkotásokra lehet kész és képes a jövőben is. Ezen lélekemelő ünnepélyen

egyházmegyénket Nagyságos Pappszász Károly világi tanácsbíró urral képviseltük.

Az egyházlátogatás a folyó évben is megtartatott június 12-kéről június 30-káig, három körben, három küldöttség által. A hegyköz-berettyó völgyi körben ngs. Biró János és Szemes László, — a körözsylvölgyi körben ngs. Csillag Lajos és Szigeti Elek tanácsbíró urak voltak szivesek az egyházlátogatás nehéz és fárasztó munkájára vállalkozni; a sárréti körben magam mellé t. Kocsis József lelkész gyámoldai pénztárnok urat kértem fel s nyertem meg; fogadják szives segélyökért itt is köszönetemet.

Egyházainkban hála Istennek, a nagykereki-i lelkész választási és anyagi zavarokkal küzdő egyház kivételével, csendesség és békesség lakozik. Általában mindenik egyház törekszik tehetségéhez mérten az előhaladás útján előre; de az újabb idők sok kíváncsiai és terhei miatt csak nagyon lassu mozgás észlelhető. Az anyagi szegénység szárnyát szegi a legbuzgóbb lelkesedésnek is. Erkölcsi tekintetben szintén lassu emelkedés mutatkozik, vissza esés nem vehető észre. Egyes kivételes esetekben a buzgóságnak és áldozatkészségnek szép jelei láthatók. Így M.-Keresztes már egészen felépítette díszes lelkészlakát, mi a torony javítással 8000 frtba került. M.-Telki tornyát vörösrézrel fedette be 1800 forint költséggel. Bihar új iskolát építtetett 3480 forintért s a kis vegyes iskolát felállította.

Egyházaink főbb életmozzanatai összesítve a következők:

I. Népmozgalmi adatok.

1. Anya-egyház van 42; 2. Leány-egyház 1; 3. Fiók-egyház 116; 4. Rendes lelkész van 41, két állomás, a nagykereki-i és mezőkeresztesi betöltés alatt van; 5. Segéd-lelkész van 6, Nagyváradon 2, Biharon, Csökmön, Darvason és Siterben; 6. Időközi lelkész 1 Nagykerékiben, helyettes lelkész szintén egy Mező-Keresztesen; 7. Lélekszám az anya egyházakban: fi 22295, nő 23351, együtt 46277, több a múlt évinél 44-gyel. Lélekszám a fiók egyházakban fi 371, nő 321, összesen 691, több

az előző évinél 21-el. 8. Szülöttek száma törvényesen fi 1031, nő 1010, együtt 2041, több az előző évinél 39-el. Törvénytelen, fi 142, nő 131, együtt 273, több az előző évinél 9; születtek halva, fi 39, nő 34, együtt 73, kevesebb az előző évinél 4-el. A szülöttek összes száma: 2314, a lélek számnak: 46277-nek 5.43 %-ka (mult évben: 4.80). A törvénytelenül szülöttek 273, a törvényesen szülötteknek 2041-nek 13.3 %-ka (mult évbea 13 %). A halva szülöttek 73, az összes szülötteknek 2314-nek 3.20 %-ka, (mult évben 3.05 %).

A törvénytelen szülöttek legmagasabb százaléka van Nagyváradon 32.82 és M.-Telegden 25.80.

Törvénytelen születés nem volt: Bojt, Élesd, Hegy-Köz-Pályi, Nyüved, Less és M.-Kakucs egyházakban.

A szülöttek legnagyobb százaléka van: Lessen 18.04, Kakucson 13.87. 9. Meghaltak fi 1055, nő 935, együtt 1990. Több halt el az előző évinél 269-el. A meghaltak száma a népességnek 4.03 %-ka, (mult évben 3.67). Öngyilkos fi 9, nő 1, együtt 10, kevesebb a mult évinél 3-mal. Halottak legnagyobb százaléka van: Lessen 16.16, Nyüveden 9.91. Halottak legkisebb százaléka van: Pusztatöldön 0.84 és Pósalakán 1.54.

10. Házasultak, tisztán 427, vegyesen 65, együtt 492 pár, (mult évben 468). Házasultak a lélekszámnak 1.11 %-a. A vegyesházások az összes házasultaknak 13.2 %-a.

11. Áttértek 22-en, (mult évben 24-en).

12. Kitértek 18-an, (mult évben 21-en).

13. Tankötelesek 6—12 évig fi 2792, nő 2622, együtt 5414, (mult évben 5462). Tankötelesek a népességnek 11.50 %-a, (mult évben 11.56).

Iskolába járók fi 2689, nő, 2516, együtt 5205, (mult évben 4843).

Iskolába járók a tanköteleseknek: 96.14 %-ka, (mult évben 88.80).

Iskolát a tankötelesek évek előtt elhagyottak, fi 45, nő 48, együtt 93, (mult évben 126).

Az iskolát a tanköteles évek előtt elhagyottak az összes tanköteleseknek 1.73 %-ka, (mult évben 2.30).

Iskolázatlanok fi 58, nő 58, együtt 116, (mult évben 189).

Iskolázatlanok a tanköteleseknek 2·14 % -a mult (évben 3·50).

Iskolakötelesek legnagyobb százaléka van P.-Tamásiban 16·04 és Fugyiban 9·21 %.

Iskolakötelesek legkisebb százaléka van Nagyváradon 6·17 és Siterben 15·03 %.

Iskolába járok 100 % -a Ártánd, B.-Szt.-Márton, Bihar, Bojt, Fugyi-K.-Szántó, Nagyvárad, P.-Tamási, Peltbárt-hida, P.-Ujlak, Siter, 11 egyházban.

Iskolába járok legkisebb százaléka van Lessen 56·52 Körözs-Nagy-Réven 63·01 %.

14. Tankötelesek 12—15 évig, fi 969, nő 929, együtt 1898. (mult évben 1909).

Tankötelesek a népességnek 4·01 % -a (mult évben 4·08).

Iskolába jár fi 689, nő 597. együtt 1286, (mult évben 821).

Iskolába jár a tanköteleseknek 67·75 % -a, (mult évben 43·90).

Iskolába nem jár fi 280, nő 332, együtt 612. (mult évben 1088).

Iskolába nem jár a tanköteleseknek 32·24 % -a, (mult évben 56·99.)

Ismétlő iskola nincsen 14 egyházban.

15. Konfirmáltak ; fi 341, nő 358, együtt 699, (mult évben 753).

Konfirmáltak a népességnek 1·49 % -a, (mult évben 1·61).

Konfirmáltatott a 12—15 évig tanköteleseknek 39 % -a, (mult évben 38·90.)

A lelkekszáma összesen több az 1889 évinél 65-el.

A szülöttek " " " " " 48-al.

A meghaltak " " " " " 269-el.

A házasultak " " " " " 24-el.

Az áttértek " kevesebb " " " 2-el.

A kitértek " " " " " 3-al.

A 6—12 éves tankötelesek kevesebb az 1890 évinél 48-al.

Az iskolába járó tankötelesek több az 1889 évinél 362-el.

A 12—15 éves tankötelesek kevesebb az 1889 évinél	11-el.
Iskolába járó tankötelesek több az 1889 évinél	465-el.
A konfirmáltak tankötelesek kevesebb az 1889 évinél	54-el

II. Kegyes adományok.

Ártándon: Ötvös Gyuláné	1	frt	40	kr.
B.-Szt.-Mártonban: Mészáros Lidia és Mészáros Juliánna 4 hold és 750 □ öl földet 500 frt; többen 14 frtot . . .	514	„	—	„
Biharon: többen	10	„	—	„
Borson: többen	13	„	—	„
Csökmőn: Jenei Katalin 20 frt, Hauser János róm. kath. mérnök kisdedovó alapra 5 frt, özvegy Török Józsefné urvacsorához 5 frt, öreg Aranyi József a lelkész templomi használatára egy zsoltárta 2 frt, ennek pótlására N. 50 kr, többen 22 frt 30 kr, együtt	54	„	80	„
Darvason: többen	5	„	—	„
Élesden: Pusztai Józsefné Kulcsár Sára 5 frt, többen 3 véka buzát 3 frt értékben, együtt	8	„	—	„
Fugyiban: templomjavításra ngos Olasz Elemér ur 20 frt, Hevesi Gáspár 10 frt, néhai Nagy Sándor özvegye Göcz Róza 10 frt, Szatmári Mihály 3 frt, Id. Rácz Lajos, Virágos Imréné, Mészáros István, Rácz Péter, Rácz Imre 2—2 frtot, Bakró Ferencz r. kath., Hevesi István, Kain Sámuel izr. 1—1 frtot, együtt . . .	56	„	—	„
Furtán: elhaltak adománya 10 frt, orgonára aláíratott 570 frt, egy himzett Urasztali terítő 25 frt, főiskolai tápintézetre 5 frt, együtt	610	„	—	„
H.-K.-Kovácsiban: Ngos Ertsey Géza 8 köből rozs, tek. Zathureczki Albert ur 5 köből rozs adománya pénzürtékben . .	78	„	—	„

H.-K.-Pályiban : toronytető alapra 50 frt, harangozásért 21 frt, együtt . . .	71 frt — kr.
H.-K.-Száldobágyon : Egyedi Sándorné Kis Julia egy keresztelő kannát ajándékozott, értéke	6 „ — „
H.-K.-Ujlakon : templomépítésre a lakosok által bevetett föld terméséből bejött	1286 „ 77 „
K.-Szántón : Török Sándorné 2 frt, Török József 10 frt, együtt	12 „ — „
M.-Keresztesen : többen hagyományoztak	64 „ — „
M.-Telkiben : toronyjavításra többen 394 forint 70 kr, Zathureczky István ezéczkei birtokos fát ajándékozott 24 frt értékben, Goldstein Simon bádogos 10 frt, a hivek kézi és igás napszámban 100 frt, Kovács Sándor presbyter az ingyen iskoláztatásra 25 frt, együtt . . .	553 „ 70 „
Nagyváradon : egyházi énekkarra többen : 132 frt, néhai Szakács Imréné hagyományozott házából remélhető 200 frt, együtt	332 „ — „
Nyüveden : Urasztali pohárra Bihari Zsigmond	2 „ — „
P.-Tamásiban : Kocsis Péter és neje Szabó Juliánna templomi szószék készit- tetésére adományoztak	200 „ — „
Pelbárthidán : többen 7 frt 50 krt, tek. Antalóczy Adolf r. kath. birtokos ajándékozott 10 ábéczt és 10 palatáblát írószerekkel 2 frt értékben, együtt . . .	9 „ 50 „
Pósalakán : néhai Brachfeld Jakab hagyománya az iskola javára	15 „ — „
P.-Toldon : többektől	19 „ 96 „
P.-Ujlakon : a m.-telegdi uradalomtól . . .	15 „ — „
Püspökiben : néhai Kabai Lukács 100 frt, néhai Gombkötő Erzsébet 5 frt, egy valaki 5 frt, urvacsorához bort adtak Ladányi Lajosné, Gyarmati Sándor, Bugyi .	

Sándor, Szabó Imréné, Pap Lajos 10 frt értékben, együtt	120	„	—	„
Siterben : néhai Farkas Lajos r. kath. földbirtokos párbér eltörlési alapra 100 ft, szegény iskolás gyermekek segélye- zésére 100 frt, Gorbai Lajos és neje Békési Juliánna párbér eltörlési alapra 36 frt, együtt	236	„	—	„
Szalárdon : Papp Sándor földműves a templomba készítettett egy diszes papi széket	140	„	—	„
Szentjánoson : pompa harangozásért többen 57 frt, keresztelési edényre töb- ben 30 frt, iskolai bál jövedelme 25 frt 70 kr együtt	103	„	70	„
Zsákán : toronyóra készítésére Szabó Gábor 5 frt, Lovász Lászlóné Szabó Sára 2 frt, gróf Rhédey Gábor 100 frt, Rhédey Stefánia grófnő 50 frt, együtt	157	„	—	„
Jákó-Hodoson : többen	6	„	—	„
Váncsodon : néhai Vas István örökö- sei 10 frt, tek. Tárczy Sándor ur által iskola építésre adott téglá árából bejött 103 frt 02 kr együtt	113	„	02	„
Kegyes adományok összege	4809	frt	85	kr.
Több az 1889-ik évinél mi 1753 frt 53 kr volt	3056	„	32	„

III. Egyházak rendezése.

Az egyházakban a számadások mindenütt megvizsgáltattak s általában jóváhagyattak; a hol szabálytalanság vagy bármely hiány észleltetett az utasítás megadott s a rendbe hozatalról annak idejében jelentés váratik.

Uj építkezések tétettek :

1. Biharon uj iskola s tanító lak ké- szítettett	3843	frt	—	kr.
2. Bors magtárát kitoldatta	214	„	97	„
3. Fugyi templomát s tornyát ja- vittatta	939	„	82	„

4. Kisjenő ujharanglábat készítettett	131	frt	99	kr.
5. Mezőtelki tornyát vörös rézzel fedette	1800	"	—	"
6. Nagykereki lelkészlak és iskola javítására költött	248	"	47	"
7. Nagyvárad-ujvárosi részén új iskolát építettett	9000	"	—	"
8. Siter mellék épületekre költött .	59	"	84	"
9. Zsáka leánytanítója részére új magtárt építettett	211	"	23	"
Összesen	16089	frt	29	kr.

IV. T a n ü g y.

Van egyházmegyénkben 38 egyházban 54 ev. ref. egész elemi iskola. Három egyházban: Nagyvárad, Jákó-Hodos, M.-Telegd az iskolák mind, Élesden a leányiskola községiek, Körözs-Nagyréven és a Nagytótfalui leány egyházban államiak.

Az 54 elemi iskolából 1—3 osztályu 1, 1—4 osztályu 5, 1—5 osztályu 7, 1—6 osztályu 41.

Tantermek száma 62. Növekedett 2-vel, Csökmön és Biharon Működő tanítók: lelkész-tanító 5; rendes fitanító 50; ideiglenes tanító 4; segéd 1; rendes nőtanító 3. Összesen 63.

2 osztályt vezet 8; 3 osztályt 3; 4 osztályt 9; 5 osztályt 7; 6 osztályt 35 tanító.

Csak fiukat tanít 20; csak leányokat 18; fiukat és leányokat 24.

Képesítve van oklevéllel 28; igazolványnyal 26; kibocsátványnyal 4; mint lelkésztanító 4.

Állandó tanító 58; ideiglenes 4, segéd 1.

Az egyházkerület B. tanterve szerint tanít 23; a C. tanterv szerint 39.

Taneszközökkel felszerelve van kellően 42, hiányosan 20 iskola.

Mulasztás volt tetemes 44, kevés 18 iskolában.

Az iskolákban felmutatott eredmény általában jónak mondható. Az iskolák nem voltak megvizsgálhatók Borson két iskola a himlő járvány miatt; Fugyi-Vásárhelyen

növendékek nem léte miatt, a mennyiben a lelkész-tanító hiába terjesztette be a mulasztók jegyzékét mind a községi előljáráshoz, mind a kir. tanfelügyelőséghez, az iskolások fel nem küldettek.

Kitünő tanítókul jelentem be az egyházlátogatói előterjesztések nyomán :

1. Kovács Gábor m.-keresztesi fitanítót	4 osztálylyal.
2. Engi Ferencz ártándi vegyes iskola tanítót	6 "
3. Kiss Lajos csökmői külvegyes	" 2 "
4. Telegdi Károly h.-k.-pályi-i vegyes	" 6 "
5. Baresai Károly váncsodi fitanítót	6 "
6. Mezei Imre kismarjai	" 4 "
7. Farkas Elek " kis fitanítót	2 "
8. Albisi Katalin püspöki-i nagy leányt.	4 "
9. Gross Janka püspöki-i kis	" 2 "

Dicséretesnek jelezhetek 16, elegendőnek 25, kielégítőnek 12 tanítót.

A körözs-nagyrévi vallástanítás Szabó Dénes állami tanító kezeiben az egyházlátogatói jelentés szerint jobb kezekbe nem került, az eredmény ezuttal is gyengének tapasztaltatott. J. Nánási Imre m.-telki-i lelkész ur, kit magam helyett s nevemben a k.-nagyrévi vallástanítás megvizsgálására kiküldöttem, a f. évi május 11-dikéről beterjesztett részletes jelentésében úgy nyilatkozik, hogy „Szabó Dénes tanító ur működése által K.-Nagyréven a vallástanítás ügye hitfelekezeti érdekünk szempontjából rendezve lenne? határozott nemmel felelhetek s annak további fentartását csak is a kényszerítő körülmények igazolnák.“

Kérem tiszteletteljes jelentésemben előterjesztett eljárásaimat tudomásul venni; a belhivatalnokok között J. Fogarasi Bálint m.-keresztesi t. lelkészt, Domokos Károly nagyváradai vallástanárt és Nagy Károly pusztatoldi tanítót bemutatott bizonyítványaik alapján bekebeleztetni; néhai Ember Pál m.-keresztesi volt lelkész emlékét megörökíteni, Varga Béla bihari, Baresai Károly zsákai rendes tanítók változását szintén bemutatott bizonyítványaik alapján jóváhagyni; Erős Károlynak Váncsodon ideiglenes alkalmazását tudomásul venni; Hunyadi László siteri t. lelkész bekebeleztetése, valamint a körözs-nagyrévi val-

lástanítás ügye a tárgysorozat folyamán fognak tárgyalás alá vétetni.

Végül kérem a főtiszteletű egyházkerület 173/1890. számú határozatában bekívánt jelentést a felsőbb leányiskolák ügyében meg tétetni.

Tisztelettel beterjeszti

Csökmön, 1890. évi szeptember 21-én.

Szabó Károly, s. k.

esperes.

Az egyházmegye szellemi és anyagi állapotát feltüntető esperesi jelentést a közgyűlés egész terjedelmében jegyzőkönyvbe iktatni rendeli, s annak külön intézkedést igénylő pontjaira nézve a következőkben határoz :

Fogarasi Bálint m.-keresztesi t. lelkészt az egyházmegye kebelébe felveszi.

Domokos Károly előbb körözsladányi t. lelkésznek nagyváradai vallás tanárrá történt megválasztatását tudomásul veszi s Domokos Károly az egyházmegye segédlelkészei közé sorozza.

A p -toldi egyház által tanítóul megválasztott Nagy Károlyt az egyházmegye tanítói karába felveszi.

Varga Béla bihari és Barcsai Károly zsákai tanítók változását s Erős Károlynak Váncsodon ideiglenes minőségben tanítóul alkalmazását tudomásul veszi, s egyszersmind utasítja ugy az itt megnevezetteket, valamint az illető egyházakat illetve hivatali főnököket, a szokásos bekebelezési — változási díjoknak közpénztárba leendő befizetésére.

70-ik szám. Az esperesi jelentés megemlékezvén Ember Pál — régebben nagyváradai, utóbb mező-keresztesi lelkész haláláról s feltüntetvén a boldogultnak ugy egyházközsége anyagi és szellemi ügyeinek felvirágoztatása tekintetében elért nagy sikerét, mint azon érdemeit, melyekkel 18 éven át viselt egyházmegyei tisztviselői —

6 éven át jegyzői, 12 éven át tanácsbírói minőségben ékeskedett.

Az egyházmegyei közgyűlés a hű lelki pásztornak, a jeles szónoknak, a buzgó tisztviselőnek, ki egy hosszú életen át hiven munkálkodott az Úr szőlőjében, haláláról mély részvéttel értesül s emlékét jegyzőkönyvében megörökíteni rendeli.

71-ik szám. Az esperesi jelentés kapcsán felvett a főtitzt. egyházkerületi közgyűlés 173—1890. sz. határozata, mely sürgősen hívja fel az egyházmegyéket, hogy adjanak véleményes javaslatot az oly annyira szükségű leánynevelő intézetek miként felállítására, illetve hogy egyházmegyénk a nagyszalontai és érmelléki egyházmegyékkel társulva minő módozatok mellett lenne képesítve egy Nagyváradon létesítendő leánynevelő intézet fentartására.

Az egyházmegyei közgyűlés tekintettel arra, hogy e valóban nagy horderejű kérdés nincsen még tökéletesen előkészítve, annak érdemleges tárgyalásába most még nem bocsátkozik, hanem bizottságot küld ki kebeléből, mely tegye érintkezésbe magát a nagy-szalontai és érmelléki egyházmegyék e célra valószínűleg kiküldendő bizottságaival; állapítsa meg, hogy minő arány szerint járulnának a három egyházmegye egyházai az intézet létesítéséhez és fentartásához. E bizottság tagjaiul esperes ur elnökle mellett megválasztatnak: Szemes László, Csák Máté, Sulyok István lelkészek, Kiss Elek és Hegyesi Márton egyházmegyei tanácsbírók.

Az egyházkerületi közgyűléshez e tárgyban ilyen szellemű jelentés megtételére esperes ur felkéretik.

72-ik szám. Olvastatott Nagy Sándor váncsodi lelkész lemondási nyilatkozata az egyházmegyei jegyzőségről.

Az egyházmegyei közgyűlés a nyilatkozatot tudomásul veszi s a lemondást elfogadja; egy-szersmind a megüresedett egyházmegyei egyházi

jegyzőség betöltése céljából esperest a szabályszerű szavazás elrendelésére megbizza.

73-ik szám. Az egyházkerületi képviselők megbízatásának ideje letelvén, elnökség felhívja a közgyűlést a tanácsbírói kar kebeléből 3 évi időtartamra, egy egyházi és egy világi rendes s ugyan annyi póttag választására. Az elrendelt szavazás eredménye a következő: beadatott összesen 44 szavazat (ezek között egy szabálytalan) melyből Biró János 33 és Kiss Elek 24 szavazatot nyert; póttagságra abszolút többséget senki sem nyervén, Csillag Lajos és Hegyesi Márton viszonylagos többséget nyert tanácsbírák az újabb szavazás elkerülésével ajánlatba hozattak.

Ezek folytán Biró János és Kiss Elek tanácsbírák egyházkerületi rendes képviselők gyanánt, Csillag Lajos és Hegyesi Márton tanácsbírák pedig pótképviselők gyanánt kijelentetnek, esperes ur felkérletvén a szükséges megbízó levelek kiadására.

74-ik szám. Az egyházmegyei lelkészjelölő bizottság megbízatása lejárván, elnökség annak újból megalakítására hívja fel a közgyűlést. A beadott 43 szavazatból rendes tagságra Biró János nyert 26, Ertsey Dezső 20, Kiss Elek 19, Hegyesi Márton 17, Pappszász Károly 16, Mezey Mihály 14 szavazatot: a póttagságra Csillag Lajos 24, Szigeti Elek 19, Szemes László 19, Nádudvari Lajos 8, Kiss Elek 16, Mezey Mihály 11 szavazatot s ezeken kívül egyesek úgy a rendes, mint a póttagságra egy-két szavazatot. Abszolút többséget rendes tagságra csak Biró János, a póttagságra Csillag Lajos nyervén, újabb szavazásra bocsáttatnak a rendes tagságot illetőleg Ertsey Dezső, Kiss Elek, Hegyesi Márton, Pappszász Károly, Mezey Mihály; a póttagságot illetőleg: Szigeti Elek, Szemes László, Nádudvari Lajos, Kiss Elek, Mezey Mihály. Beadatott 32 szavazat, melyből a rendes tagságra Kiss Elek 25, Pappszász Károly 23 szavazatot, tehát abszolút többséget nyertek, a póttagságra Szemes László 19 és Szigeti Elek 18, Ertsey Dezső 16, Mezey Mihály 16, Hegyesi Márton 16 szavazatot nyertek; abszolút többsé-

get senki sem nyervén, az újabb szavazás elkerülésével ajánlatba hozatnak Szigeti Elek és Mezey Mihály.

Ezek szerint a lelkészjelölő bizottság rendes tagjaiul Biró János, Kiss Elek és Papszász Károly, póttagjaiul Csillag Lajos, Szigeti Elek és Mezey Mihály tanácsbírók elválasztottaknak tekintetnek.

75-ik szám. Olvastatott az egyházmegyei tanügyi bizottság jegyzőkönyve, mely felvétellett a I. év és hó 23-kán az egyházmegyei tanügyi bizottságnak, a népiskolai szervezet B. 75 része követelménye szerinti megalakítása s az egyházmegyének látogatási körökre leendő felosztása tárgyában.

A tanügyi bizottság megállapodásait a közgyűlés egészben elfogadja, a köri iskola látogatókul ajánlatba hozottakat az egyházmegyei tanügyi bizottság megválasztott tagjainak jelenti ki s a látogatási köröket a javaslat szerint a következőleg szervezi :

1-ső kör. Csökmő, Darvas, Furta, Zsáka. Iskola látogatók Kovács János lelkész. Csapó Dezső birtokos és Kiss Lajos tanító.

2-ik kör. B.-Szt.-Márton, Váncsod, Bojt, M.-Keresztes, P.-Told. Látogatók : Kiss Antal lelkész, Kannó Lajos b.-szt.-mártoni jegyző, Kovács Gábor tanító.

3-ik. kör. Ártánd, Bors, Szentjános, Kis-Szántó, Nagy-Szántó, Nagy-Kereki. Látogatók : Zsigmond Ferencz lelkész, Német Sándor bérlő, Engi Ferencz tanító.

4-ik kör. K.-Marja, Peltbárhida, Nyüved, P.-Tamási, J.-Hodos, Szalárd. Látogatók : Lé-vay Mihály lelkész, Bartos Gyula birtokos Kiss Gyula tanító.

5-ik kör. Less, Nagyvárad, Püspöki, Bihar, H.-K.-Kovácsi. Látogatók : Sulyok István lelkész, Kiss Elek főszolgabíró, Varga Béla tanító.

6-ik kör. Siter, Csatár, H.-K.-Ujlak, Hegy-Köz-Pályi, H.-K.-Száldobágy. Látogatók : Bugyi

Mihály lelkész, Nagy Sándor h.-k.-pályi-i jegyző, Telegdy Károly tanító.

7-ik kör F.-Vásárhely, Fugyi, K.-Jenő, M.-Telegdy, P.-Ujlak, Látókatók: Falusi Károly lelkész, Telegdy József birtokos, Eszenyi Sándor tanító.

8-ik kör. Pósalaka, M.-Telki, Örvend, Élesd, M.-Kakucs, K.-N.-Rév. Látókatók: Nánási Imre lelkész, Hollósi Gyula k.-n.-révi jegyző, Nagy Imre tanító.

Végül felhívja a közgyűlés a tanügyi bizottság állandó elnökét n. t. Szigeti Elek mezőkeresztesi lelkészt, hogy a végleges megalakulás s működés megkezdhetése céljából a bizottságot minél előbb összehívni sziveskedjék.

76-ik szám. Olvastatott az egyetemes lelkész-értekezlet 1890 szeptember 24-ikén tartott gyűlése jegyzőkönyvének 6-ik számú végzése, — melyszerint tekintettel arra, hogy az országos tanítói nyugdíj 7 millió forintot kitevő összegének évi kamatja a tanítók nyugdíjazását minden nehézség nélkül fedezni képes — kérje fel az egyházmegyei közgyűlés a főtit. egyházkerület útján a méltóságos konventet, hogy illetékes helyen tegyen lépéseket az iránt, hogy egyházaink az immár felesleges, különben is érzékeny teher viselése alul mentesítve legyenek.

A közgyűlés e felterjesztést elfogadja s az egyházkerületi közgyűléshez pártolólág felterjeszteni határozza.

77-ik szám. Olvastatott ugyanazon értekezlet jegyzőkönyvének 7-ik számú határozata, mely szerint „azon 1883. évi 69172. sz. a. kelt igazságügyminiszteri válasz iratra, mely az ezen évi egyetemes konvent 50. számú végzése szerint intézett megkeresvény folytán az 1877. XX. t. cz. 230. §-ának módosítását, tehát a hagyatéki ügyekben kiszolgáltatót anyakönyvi kiadványok díjazását kilátásba helyezi, és a melyet az 1889-ki konvent jegyzőkönyve 22-ik számában tudomásul vétén az egyházkerület figyelmébe ajánl — hivatkozással kéressék fel a

főtiszteletű egyházkerületi közgyűlés, hogy ezen törvény-czikknek a miniszteri leirat értelmében leendő módosítását szorgalmazni kegyeskedjék.

A lelkész értekezlet felterjesztését a közgyűlés magáévá tévén, felkérni határozza a főtiszt. egyházkerületi közgyűlést, hogy a fentjelzett törvényczikknek módosítását illetékes helyen szorgalmazni kegyeskedjék.

78-ik szám. Olvastatott ugyanazon értekezlet jegyzőkönyvének 8-ik száma, mely szerint tekintettel arra, hogy a belhivatalnokok terményfizetése még mindég nem az újabb, s különösen nem sulymérték szerint szolgáltatik ki, holott e tárgyban az egyházmegye már rendeletileg intézkedett, kérje fel az értekezlet az egyházmegyei közgyűlést, hogy a kebelbeli egyházak előljáróit utasítani sziveskedjék az iránt, hogy a belhivatalnokok termény illetményei a most gyakorlatban levő törvényes sulymérték szerint adassanak ki.

Habár egyházmegyei rendelet utján a kebelbeli egyházközségek utasítva lettek már arra, hogy belhivatalnokaik termény illetményének kiszolgáltatásánál a törvényesen bevett új mértékeket használják, — a közgyűlés e felterjesztés folytán újból elrendeli hogy az egyházközségek az itt vonatkozott rendelet értelmében teljesítsék a termény illetmények kiszolgáltatását. Ezzel kapcsolatban esperes urat felkéri hogy körlevélben intézzon kérdést az egyházközségekhez — a melyekben az itt is rendelt intézkedés nem foganatosított, hogy az miért maradt el? valamint hogy a régi mértékű fizetéseknek új mérték szerinti átváltoztatása végett mennyi időre van szükségök?

79-ik szám. Olvastatott ugyanazon értekezlet jegyzőkönyvének 10-ik számú felterjesztése, mely szerint utasítatni kéri az egyházközségi gondnokokat az iránt, hogy különösen lelkészváltozások idején, a mikor a lelkész udvara — lelkész nem lévén — őrizetlenül áll: szigoruan őrködjenek nehogy a hasznos beruházások időközileg elromboltassanak.

E felterjesztés elfogadásával esperes ur útján az egyházközségi gondnokokat illetve előljárókat felhívja és utasítja a közgyűlés hogy egyébkor is ugyan, de különösen a lelkész változása alkalmával szigoruan őrködjének a lelkészlak és udvar felett; a szükséges és hasznos beruházásokat számba vegyék, azokat rongálni vagy megsemmisíttetni ne engedjék.

80-ik szám. Esperes ur bejelenti hogy az 54/1890. sz. egyházmegyei végzés meghagyásának eleget tett, a mennyiben a többi segélyezetttek segély összegeiből tett levonások által Ács Endre m.-kakucsi lelkész osztalékát az állam segélyből 30 frtról 75-re emelte, kéri egyszersmind az államszegély kiosztásának általa megállapított módozását jóváhagyni: A szokásos 983 forintból kiadandó: 1. lelkész gyámoldának: 603 frt; 2. Rév egyháznak: 25 frt; 3. Váry János révi lelkésznek: 75; 4. Ács Endre m.-kakucsi lelkésznek: 75; 5. F.-Vásárhely egyháznak: 25; 6. Csepelyi Menyhért lelkésznek: 36; 7. Less egyháznak: 25; 8. Keeskeméthy Lajos lelkésznek: 27; 9. Fugyi egyháznak: 25; 10. Hágér Miklós lelkésznek: 27; 11. Józsa Gábor pósalakai lelkésznek: 20; 12. Szathmári László n.-szántói lelkésznek: 20 frt.

A bejelentés és tervezet helyeslő tudomásul vétetik.

81-ik szám. Hunyadi László s. lelkész ki a siteri egyházba esperesi kibocsátást nyert s. lelkészi és ideiglenes leánytanítói minőségben, kéri magát bekebeleztetni.

A nevezett segédlelkész e minőségben kebelébe veszi az egyházmegye, azonban leánytanítói állásában meg nem erősítheti.

Egyidejüleg utasítani rendeli a siteri egyházközség előljáróságát, hogy leánytanítói állomását rendszeres pályázat útján töltsse be s eljárásáról az esperesi hivatalhoz jelentést tegyen.

82-ik szám. Olvastatott Csillag Lajos és Mezey Mihály e. m. tanácsbírók mint választási elnökök által a m.-keresztési lelkész választásból kifolyólag felvett választási jegyzőkönyv, melyszerint beadatott összesen 344 szavazat, melyből Szemes László 12, Szigeti Elek 246 és

Nagy Sándor 86 szavazatot nyertek, és így Szigeti Elek mint 160 szavazat többséggel megválasztott, a Mező-keresztesi egyház lelkészeül kijelentetett.

Kapcsolatban beterjesztetik a vonatkozó jelölési jegyzőkönyv a választók s szavazók névsora a szavazatlapokkal együtt.

A választás a vonatkozó törvények figyelembe s érvényben tartásával ejtettván meg s ellene semmi részben kifogás nem emeltetvén, helyben hagyatik s Szigeti Elek zsákai lelkész a mező-keresztesi lelkészségben megerősítettik, felhivatván úgy ő mint a választó egyház a változási díjnak közpénztárba lefizetésére. Miről Szigeti Elek lelkész Zsákán, a mezőkeresztesi egyház és Nádudvari Lajos közpénztárnok értesítettnek. A választásra vonatkozó összes iratok egyházmegyei levéltárba tétetni rendeltetnek.

83-ik szám. Olvastatott Főtiszteletű Püspök urnak 1171/1890. sz. leirata az esperesi hivatalhoz, mely szerint a közelebbi konvent 76. sz. a. megnevezett lelkészi állomások tőkesegély járadékai az 1890. május 1-től, 1891. ápril 30-ig terjedő időre a tőkeképzésre rendelt 1 és $\frac{1}{2}\%$ levonásával megküldetnek és pedig M.-Kakucs számára 175 frt; Less számára 70 frt; Pósalaka számára 52 frt 50 kr; Fugyi számára 70 frt; Nagy-Szántó számára 87 frt 50 kr; Fugyi-Vásárhely számára 70 frt, összesen 525 forint.

Olvastatott e leirat 1339/1890. sz. csatolmánya, mely szerint a lelkészi javadalmak felemelésére szolgáló 32 éves segélyek már ez éven kezdve folyamatba tétetnek akként, hogy a mely állomások számára a közalap a felszámított tőkének egész 5% -kát elvállalta, ezek tőke szerző $1\frac{1}{2}\%$ -kai a közalapba visszatartandók; a végrehajtó-bizottság felügyelete alatt kamatos-kamatozás mellett külön-külön kezelendők és csak a $3\frac{1}{2}\%$ -kok küldendők kiosztás végett a püspök urak kezéhez, akiknek gondoskodása alá tartozik, hogy az egyházközségek által elvállalt $1\frac{1}{2}\%$ -ok a lelkészeknek kiszolgáltassanak, ennél fogva az esperesi hivatal hatályosan intézkedjék, hogy minden segélyben részesült egyház az 1 és $\frac{1}{2}\%$ -nak a lelkész részére leendő meg-

fizetésére elköteleztessék és azt minden évben egy meghatározott időig, pl. ápril 30-ig, a lelkésznek fizesse ki. Intézkedjék az esperesi hivatal az iránt is, hogy e segély díjlevelileg is biztosíttassék; — hogy a segélyt nyert egyházak felvilágosítást nyerjenek az iránt, hogy az 1 és $\frac{1}{2}\%$ -lék miért tartatik vissza a közalap által; továbbá ha találkozónék olyan szegény egyház, a mely az 1 és $\frac{1}{2}\%$ -ot a lelkésznek kiszolgáltatni képtelen, intézkedjék az esperesi hivatal, hogy az érdekelt egyház indokolt jelentést és kimutatást terjesztszen az egyházmegye illetve az egyházkerület bírálata alá, hogy a konvent a $3\frac{1}{2}\%$ segélyt az 1 és $\frac{1}{2}\%$ fizetése nélkül is az illető lelkésznek kiutalhassa.

Végre jeleztetik, hogy az építkezésekre vagy ingatlanok szerzésére szánt tőkék megszerzésére fordítandó évi járadékok csak akkor fognak a közalap pénztárából kiszolgáltatni, ha a szükséges tőkék előállításáról egyházmegyei és kerületi uton gondoskodva leend, miután a közalap csak is a 32 évre szóló évjáradékok terheit vállalta magára, de tőkét nem fizetend.

Főtiszteletű Püspök ur leiratait a közgyűlés tudomásul vevén, esperes urat e leiratok érelmében szükségessé válandó intézkedések megtételére azzal kéri fel, hogy bár a tőke segélyt nyert egyházak oda nyilatkoztak, hogy az 1 és $\frac{1}{2}\%$ fizetésére szegénységük miatt képtelenek — az egyházlátogatóság útján törekedjék a segélyt nyerő egyházakat arra bírni, hogy az 1 és $\frac{1}{2}\%$ -ot megadják.

84-ik szám. Biró János és Szemes László mint egyházlátogatók hivatkozással az esperes 913—1890. sz. alatt kelt felhiávsára a kismarjai beruházási ügyre vonatkozó véleményes jelentést beterjesztik.

A felolvasott véleményes jelentés elfogadtatván, annak alapján a nagytiszt. özvegy Könyves Jánosné és tiszt. Bódog János kismarjai lelkész között felmerült vitás beruházási ügyben az egyházmegyei közgyűlés következőleg végezett:

Minthogy úgy az egyháztanács, mint a községi előjáróság, valamint a feles bérlők által is igazolva van azon körülmény, hogy a földek zöld ugarként való használat helyett a törvény és helyi szokás ellenére, két éven át, szemre termelt árpával vettettek be; így tehát a rendellenes eljárás folytán a föld trágya ereje jobban kihasználtság, mint a rendes használatnál történt volna: ennél fogva a megváltás fejében fizetendő 42 forint 51 krajczár összegből 12 forint 51 krajczár leüttetik, vagyis az összes jogosult követelés 30 harmincz forintban állapítatik meg.

Miről esperes útján az illetők végzésileg értesíttetnek.

85-ik szám. Özvegy Gaal Imréné, született Ónody Ágnes volt nagykerek-i lelkészné panasza az egyházlátogató bizottság azon intézkedése ellen, melylyel a lelkészi javadalomhoz tartozó „papi tag föld“ 1890. évi hasznbérének 880 forintnak közte s a jelenlegi időközi lelkész, mint utód közötti megosztását eszközölte.

Az egyházlátogató bizottság által fölvetett jegyzőkönyvben foglaltak alapján, illetőleg tekintettel arra, hogy a bizottság által megkérdezett egyháztanács tagjai egybehangzóan azt nyilatkoztatták ki, hogy az őszi vetés termésének több értéke van, mint a tavaszi vetés termésének s hogy ezen idő szerint a helyi viszonyok és termények értékének figyelembe vételével az őszi vetés értékét holdanként 15 forintban véleményezik megállapíttatni: ennél fogva n. t. Gaal Imréné panaszának mellőzésével az egész „papi tag“ 1890. évi 880 forint bérleti összegéből panaszos részére 24 hold őszi vetés után 15 forinttal számítva 360 forint az időközi lelkésznek pedig 59 hold tavaszi vetés, kaszáló és ugar után 520 forint állapíttatik meg.

Miről panaszos esperes útján végzésileg értesíttetik.

86-ik szám. Nagy Sándor váncsodi ev. ref. lelkész a néhai Csapó Lajosné által a váncsodi ev. ref. egyház özvegy lélkésznei részére hagyományozott ház eladhatása iránti kérvényt beterjeszti.

Miután az egyházmegye folyó évi április 10 és 11-ik napjain tartott közgyűlése 17-ik számú végzésének elég van téve a mennyiben a kérvény a szükségesekkel felszereltetett: az egyházmegye a szóban forgó hagyományozott ház eladását az 1885 augusztus hó 5—6-ik napján tartott közgyűlés 109. számú végzésében előírt feltételek betartásával megengedi, illetőleg a bemutatott szerződést jóváhagyja, utasítván eszerint, hogy az ügyiratokat az egyházkerülethez jóváhagyás végett terjesztsze föl s a mennyiben ott jóváhagyatik arra a jóváhagyási záradékot vezesse rá.

87-ik szám. A mezőtelki-i ev. ref. egyháztanács tornya újból átalakításáról és befedéséről a számadást, valamint tervrajzot utólagos jóváhagyás végett beterjeszti.

Mivel az építkezés csak részben történt újból, [nagyobb részben pedig átalakítási volt; mivel az építkezési, illetve átalakítási költségeket az egyház pénztára s az egyháztagok önkéntes adakozása fedezte, az egyháztagokra semmi nemű kivetés nem történt: ennél fogva az építkezést és átalakítást az egyházmegye utólag jóváhagyja, megbizván az egyházlátogató bizottságot, hogy legközelebbi alkalommal az építkezés körül felmerült költségeket vizsgálják meg s arról tegyenek ide jelentést.

Miről a mezőtelki-i egyháztanács, valamint az egyházlátogató bizottság végzésileg értesíttetnek.

88-ik szám. Kovács János furtai ev. ref. lelkész és Juhász József gondnok a furtai egyháznak a lelkészlak udvarán építendő istálló és sertés ólra vonatkozó költségvetését s építési tervét jóváhagyás végett beterjesztik.

Miután az egyházmegye folyó évi április 10. és 11-ik napján tartott közgyűlése 63. számú

végzésének elég tétetett, a mennyiben az egyháztanácsi egyházközségi határozatok, valamint terv és költségvetés beterjesztettek: ennél fogva az építési tervet és költségelőirányzatot az egyházmegye utólag jóváhagyja.

Miről a furtai egyháztanács végzésileg értesítettik.

89-ik szám. A furtai egyház orgona-építési tervrajzát, valamint a költségelőirányzatot, a szerződést, valamint egyháztanácsi és egyházközségi közgyűlési határozatokat beterjeszti, kérvén a tervet s arra vonatkozó költségelőirányzatot és szerződést jóváhagyni.

Örömmel veszi tudomásul az egyházmegyei közgyűlés, hogy a furtai egyháztagek önkéntes ajánlatok útján 1569 frt 50 krajczárt hoztak össze orgona-építési költségekre s miután ezen ajánlat mellett az „orgona alapban“ még 842 frt 07 krajczár, — így tehát összesen 2411 frt 57 krajczár van: az orgona-építési tervet, költségelőirányzatot s az építésre vonatkozólag megkötött szerződést az egyházmegye jóváhagyja.

Miről a furtai egyháztanács végzésileg értesítettik.

90-ik szám. Csák Máté nagyvárad-olaszi-i ev. ref. lelkész a nagyvárad-olaszi-i lelkészlak építésére vonatkozó okmányokat beterjeszti, kérvén az építkezés jóváhagyását.

A beterjesztett s kellőleg okmányolt építkezési tervet s költségelőirányzatot, mely szerint a nagyvárad-i egyház az elavult nagyvárad-olaszi-i paplak helyébe részben új paplak építését határozta el — az egyházmegye utólag jóváhagyta.

Miről a nagyvárad-i egyháztanács végzésileg értesítettik.

91-ik szám. A szalárdi ev. ref. egyház előljárói az egyház folyton növekvő szükségletei fedezésére birtokaránylag 150 forint pótdó kivetésére engedélyt kérnek.

A 150 forint pótdó birtokaránylagos kivetésére az egyházmegye — tekintettel azon

körülményre, hogy az egyháztanács folyó évi július hó 6-kán tartott ülésében, II. sz. alatt hozott határozatot, mely a 150 forint pótdó kivetését kimondotta, az 1890. évi augusztus hó 3-kán tartott népgyűlés is magáévá tette és sem egyik sem másik határozat ellen fellebbezéssel senki nem élt — ezennel az engedélyt megadja, illetőleg a hozott határozatokat jóváhagyja.

Miről a szalárdi ev. ref. egyháztanács végzésileg értesítettik.

92-ik szám. Esperes a révi állami iskola gondnokság püspök ur ő méltóságához intézett s innen hozzáküldött kérvényét, melyben Váry János k.-nagyrévi lelkésznek Szabó Dénes ugyanottani állami iskolatanító helyett a vallás tanítására való visszahelyezése kéretik — tárgyalás végett beterjeszti.

Nem csak a felolvasott beadványból, de az esperesi jelentésből is arról győződött meg az egyházmegye, hogy Szabó Dénes ideiglenes tanító a benne helyezett bizalomnak nem felel meg s távol áll attól, hogy tudomásával bírna a szükséges kötelességérzetnek s ebből kifolyó kötelességteljesítésnek. Miért is indítatva érzi magát kijelenteni, miszerint nevezett tanító tanításával nincs megelégedve s elvárja tőle, hogy a gondjaira bizottak, valamint saját maga érdekében jövőre fokozottabb tevékenységet fejt ki.

Egyébiránt a révi állami iskola gondnoksága által püspök urhoz intézett kérvény hiteles másolata már ezuttal áttétetik a kir. tanfelügyelőséghez, hogy a panaszt tegye vizsgálat tárgyává s a kiderülendőkhöz képest sziveskedjék intézkedni.

Végül megbizatik esperes, hogy Szabó Dénes ideigl. tanító működésére ügyeljen föl s ha netalán arról győződik meg, hogy feladatát nem, vagy épen hanyagul teljesíti, az esetben részére az esedékes járulékot ne utalványozza,

sőt ha időközileg ajánlkozik oly egyéniség, ki a teendőket jobban elvégzi, azt helyébe alkalmazza s eljárásáról tegyen ide jelentést.

Miről a k.-nagyrévi állami iskola gondnoksága, esperes, valamint Szabó Dénes tanító végzésileg értesítettnek.

93-ik szám. Szegő Lajos furtai ev. ref. leánytanító beterjeszti a leánytanítói-földeknek az 1891., 1892. és 1893. évekre Fodor János zsákai lakos részére 160 forint évi haszonbér mellett történt haszonbérbe adására vonatkozó szerződést.

A bemutatott és az egyháztanács által is jóváhagyott haszonbér szerződés tudomásul vétetik és a beterjesztett iratok nevezett tanítónak a furtai ev. ref. egyháztanács útján visszaküldetnek.

94-ik szám. Józsa Gábor pósalakai ev. ref. lelkész a nagyszántói lelkészi állomásról a pósalakai lelkészi állomásra történt változása alkalmából, ez évi termésének csekélysége és a jég által okozott kárai miatt a lelkész gyámoldai alap részére fizetni kötelezett összegből 15 forintot elengedtetni kér.

Miután az egyházmegyei lelkész gyámoldai alapszabályok értelmében a lelkészi javadalmak az 1885. évi becslés alapján az 1886. évi 26. számú egyházmegyei végzéssel megállapított osztályzatához képest kiszabott lelkészi járulékok el nem engedhetők: folyamodó az alapszabályokba ütköző kérelmével elutasittatik.

Miről Józsa Gábor pósalakai ev. ref. lelkész végzésileg értesítettik.

95-ik szám. Előterjesztetik a nagyszántói ev. ref. egyháztanácsnak az egyházközségi közgyűlés által is megerősített azon határozata, melyszerint a leégett lelkészi laknak építési és javítási munkálatait 600 forintért Máté Lajos és Kiss Gábor nagyváradai építőmestereknek adta ki.

A bemutatott költségvetési szerződést és vállalati szerződést az egyházmegye ezennel utólagosan jóváhagyja.

Miről a nagyszántói ev. ref. egyháztanács — a beterjesztett iratok visszaadása mellett — végzésileg értesítettik.

96. szám. A berettyó-szentmártoni ev. ref. egyháztanács egy újonnan építendő iskola tervrajzát és költségvetését bemutatva kéri az egyházmegyét egyfelől annak engedélyezésére, hogy az 1500 forintra előirányzott építkezési költségekre az egyháznak özvegy Vitális Imrené által hagyományozott 600 forint értékű ingatlanát fordithassa, másfelől pedig, hogy a fedezetlen építkezési költségek viselése céljából a Konvent által megajánlott 30 frt s az egyháztanács által fizetni kötelezett 23 frt törlesztési illetve tőkeszerzési kamatnak megfelelő 820 forint tőkekölesönt szerezze be.

Miután ezen építkezési és kölcsön vételi ügyben az egyházközségi határozat be nem mutatott, a b.-szentmártoni ev. ref. egyháztanács jelen végzés és az összes iratok kiadása mellett utasítatik, hogy az elkülönítve fölveendő egyházközségi közgyűlési határozatot az összes iratok visszajuttatása mellett, pótlólag terjessze be.

97. szám. Boor Károly pósalakai ev. ref. tanító kéri az egyházmegyét, hogy az ottani egyházat az egyház és belhivatalnokok földjeinek miként javítása tárgyában hozott egyháztanácsi határozat végrehajtására kényszerítse.

Tekintetbe véve miszerint ezen egyházmegye az 1888. évi ápril 5-én 44. sz. alatt hozott azon végzése óta, — melyben az egyházakat vélemény adásra kötelezte az iránt, hogy a lelkészek, tanítók, egyházak és iskolák javalmazására szolgáló földeket termő erejük és értékük megtarthatása céljából — a helyi viszonyok figyelembe vételével miképen lehetne javítani, — más határozatot nem hozott, — tekintetbe véve, hogy a bemutatott egyháztanácsi végzés egyházközségi közgyűlési jóváhagyás elé nem terjesztetett s így mint az érintett általános egyházmegyei végzés alapján Pósalaka egyházközséget érdeklőleg bemutatott különleges szá-

bályzat gyanánt sem bocsátkozhatik az egyházmegye érdemleges birálatába: annálfogva a kérvény Szabó Károly esperesnek saját hatáskörébe leendő elintézés végett kiadatni határoztatik.

Miről egyszersmind Boor Károly pósalakai ev. ref. tanító is végzésileg értesittetik.

98-ik szám. Előterjesztetik a nagyszántói ev. ref. egyház kérvénye, melyben a f. évi május 25-én leégett lelkészilak felépítéséből származott adósságának törlesztésére az országos közalapból 300 forint segélyt kér.

A felhozott indokok alapján 200 forint segélyre javaslatba hozatik, a felterjesztés eszközésével Szabó Károly esperes megbizatván.

99-ik szám. A fugyi-vásárhelyi ev. ref. egyház kérvénye, melyben teljesen rozzant állapotban levő templomának és tornyának kijavitása czéljából az országos közalapból 380 forint segélyt kér.

Tekintetbe véve, hogy a folyamodó egyház, az egyházmegye f. évi ápril hó 10-én 44. sz. alatt hozott határozata szerint jelen kérvényével a kellő felszerelés hiánya miatt lett elutasítva: annálfogva most a hiányok pótlása után 300 frt segélyre javaslatba hozatik, a felterjesztés eszközésével Szabó Károly esperes megbizatván.

100-ik szám. A pósalakai ev. ref. egyház kérvénye, melyben a lelkész és tanítói lak melléképületeinek és kerítéseinek javítására az országos közalapból 200 frt segélyt kér.

Nem is említve, hogy nem az előirt minta szerint kiállítva lett kérvény épen semmivel sincsen felszerelve, miután a fenálló szabályok értelmében melléképületek emelésére az országos közalapból segély nem adatik, jelen kérvény a folyamodó egyháznak visszaadatni rendeltetik.

101-ik szám. Boor Károly pósalakai ev. ref. tanító, szigorú anyagi helyzetének enyhítése, különösen gyermekeinek további taníttathatása czéljából 60 forint segélyt kér.

Miután folyamodó az egyházmegye f. évi ápril hó 10-kén 48. sz. a. hozott végzése szerint a rendkívüli államsegélyből meg nem határozott összegű segélyre javaslatba hozatott, ezen ajánlat fentartásával jelen kérvény Szabó Károly esperesnek figyelemben tartás végett kiadatni határoztatik.

102-ik szám. A resiczabányai ujonnan alakult egyház gyámolítási céljából segély adományokat kér.

Ezen előzőleg minden egyháznak megküldött felhívást, tekintve, hogy az ujonnan megalakult egyház ugy nemzetiség, mint vallás tekintetében misió szerep teljesítésére van hivatva — az egyházmegye a maga részéről is különös figyelmébe ajánlja a keblében levő egyházaknak.

103-ik szám. A fugyivásárhelyi ev. ref. egyház mostoha anyagi helyzete, különösen építés alatt álló lelkészlaka építésének befejezhetése céljából rendkívüli államsegélyt kér.

A fugyivásárhelyi ev. ref. egyház az egyházmegye előtt ismeretes szegénysége és csekély népessége miatt a rendkívüli államsegélyből meg nem határozott összegű segélyre ajánlatba hozatik, a felterjesztés eszközzésével Szabó Károly esperes megbizatván.

104-ik szám. Háger Miklós fugyii ev. ref. lelkész kéri annak engedélyezését, hogy az egyházmegyei lelkész gyámoldai pénztár irányában első évi félfizetéséből fent levő hátralék tartozása két év alatt az évenként nyerendő segély összegeiből vonassék le.

Jelen kérelem teljesítése az alapszabályokba ütköztvén: folyamodó kérelmével elutasittatik.

Miről Háger Miklós fugyi-i ev. ref. lelkész végzésileg értesittetik.

105-ik szám. Szatmári Mihály, Hevesi Gáspár és Székely Sándor fugyi-i lakosok folyamodványa, melyben a fugyi-i ev. ref. egyháztól vett ingatlanaikra telekkönyvi tulajdonjog bekebeleztetési engedélyt kérnek.

Miután sem a szerződések, sem az eladás tárgyában hozott egyháztanácsi és azt esetleg

jóváhagyó külön felveendő egyházközségi közgyűlést határozatok be nem mutattattak folyamodók teljesen felszeretlen kérelme teljesíthetőnek nem találhatók.

Miről a fugyi-i ev. ref. egyház folyamodók további tudósítása végett, végzésileg értesítetik.

106. szám. Elnökség fölhívja a közgyűlést a jelen gyűlés jegyzőkönyvének hitelesítése végett bizottság kiküldése iránt.

A hitelesítés eszközzésével Ritoók Zsigmond egyházmegyei gondnok elnöklete alatt, Csák Máté, Hegyesi Márton, Mezey Mihály tagokból és az előterjesztő jegyzőkből álló küldöttség ezennel megbizatik.

A 68. számtól	84. számig	jegyzette	Zsigmond Ferencz.
A 84. „	93. „	„	Rác Mihály.
A 93. „	106. „	„	Miskolezy Árpád.

A bihari ev. ref. egyházmegyei bíróság 1890. évi szeptember 25-én Nagyváradon tartott ülésének

J E G Y Z Ő K Ö N Y V E.

2-ik szám. A nagy-kereki-i lelkészválasztás elleni felebbezés tárgyalás alá vétele alkalmából Szabó Károly esperes mint a panaszlott választás alkalmával megválasztott lelkész, Pappszász Károly világi tanácsbíró, mint a panaszlevélben érdekelt félnek feltüntetett egyháztag, Hegyesi Márton világi tanácsbíró, mint eljáró választási elnök, végül Csillag Lajos egyházi és Kiss Elek világi tanácsbírók, mint a panasz vizsgálatát teljesítő küldöttségi tagok kihagyásával, az ezen ügybeni bíróság Bíró János mint legidősebb tanácsbíró egyházi és Ritoók Zsigmond egyházmegyei gondnok világi elnöklete alatt Szemes László, Szigeti Elek és Nádudvari Lajos egyházi, továbbá Mezey Mihály és Ertsey Dezső világi tanácsbírákból alakult meg.

Mindenekelőtt felolvastatott Ákos Sándor és társai által a N.-Kerekiben f. évi május hó 11-dikén eszközölt lelkészválasztás megsemmisítése iránt beadott felebbezés a tárgy megismertetésére vonatkozó összes iratokkal, nemkülönben Csillag Lajos egyházi és Kiss Elek világi tanácsbírák mint világi elnök által kiküldött vizsgáló bizottsági tagok által a helyszínen f. évi július 23-kán felvett vizsgálati jegyzőkönyv és azt beterjesztő véleményes jelentés.

Továbbá előterjesztetett Tóth Sándor egyházi gondnok és társai által beadott folyamodvány, melyben a

felebbezés elvetésével a választás helyben hagyása kéretik.

Végül felolvastatott Merzsány Elek és társai nagykereki-i egyháztagok által beadott kérvény, melyben a választás megerősítését s egyszersmind az időközi lelkész ellen, mint a ki szabálytalan eljárásával a felebbezésre okot szolgáltatott az egyházközségből eltávolítása mellett a fegyelmi vizsgálat elrendelését kéri.

Az ügyiratok felolvasása után világi elnök felhívta a választást megsemmisíteni kívánó panaszlók képviselőiben megjelent Ákos Sándor, Kolláth Sándor, Dózsa András és ifju Nagy András n.-kereki-i egyháztagokat, nemkülönben a választás helybenhagyását kérők képviselőiben megjelent Tóth Sándor, Merzsány Elek, Kiss István, Szilágyi Lajos és Maar Ferencz n.-kereki-i egyháztagokat, hogy ha van még valami előadni valójok, azt szóval jogosítva vannak megtenni. Mire úgy panaszlók, mint a választás helyben hagyását kérők az írásbeli kérvényükben foglaltakhoz ragaszkodásukat fejezve ki, szóbeli előterjesztési jogukról lemondottak.

Ezek után a bíróság visszavonulván az egyházi törvénykezési rendtartásban előirt alaki eljárások megtartása mellett következőleg

I t é l t:

Ákos Sándor és társai nagykereki-i egyháztagok által beadott felebbezés elutasításával a Nagykereki ev. ref. egyházban folyó évi május hó 11-én Szabó Károly megválasztásával fogantatosított lelkész választás helybenhagyatik és egyszersmind panaszkodók az ezennel 21 forintban megállapított eljárási költség viselésében elmarasztaltatnak

I n d o k o k:

1-ör. Jóllehet a vizsgálat eredményével is igazolva van azon körülmény, hogy a szavazó jogosultak névsora f. évi ápril hó 23-án ápril hó 11-iki kelettel iratott alá és ezen időköz alatt 14-en vétettek be pótlólag a szavazatok névjegyzékébe, — mindazon által tekintetbe véve,

miszerint az egyházi törvények 195-ik §-a a választást megelőzőleg egy hónappal az előző évekről egyházi tartozásban nem levőket minősíti választó jogosultaknak, az ezen ügy vizsgálata alkalmából bekívánt és az iratokhoz mellékelt napló pedig az 18/1889—90. évi egyházi adó kivetéséről és beszédéséről szól, s így az adókötelezettek adó tartozása az egyházi év végén vagyis f. évi ápril 24-én volt esedékes, — tekintetbe véve továbbá, miszerint az idézett törvény 197. §-ában előirt rendelkezéshez képest a választók névsora a nép előtt felolvastatott, közszemlére kitétetett és ellene sem a választáskor, sem a választást megelőzőleg panasz nem emeltetett, holott a választási névsor elleni panaszok csak a választásig fogadhatók el, mert különben a kisebbségben maradó pártok részéről utólagosan minden alaki tekintetben kifogástalan pontossággal végbement választások megtámadtathatnának — mindezen indokoknál fogva az egyházmegyei bíróság a választó jogosultak névsorának össze állítása tekintetében felhozott panaszt a választás megsemmisítésére nézve indokul el nem fogadhatta.

2-or. Hasonlóul nem tartotta elegendő indoknak a választás megsemmisítésére nézve az egyházmegyei bíróság azon körülményt sem, hogy a más felekezetű életben levő férjjel bíró Torma Lajosné és Hájas Sándorné, továbbá a férjétől törvényesen el nem választott Sáhi Jánosné jogtalanul vannak felvéve a választó jogosultak névjegyzékébe, mert igaz ugyan, hogy az egyházi törvények fentebb hivatolt §-a értelmében a nők közül csak az özvegyek és férjetlenek birhatnak szavazati joggal, azonban az egyházi törvények 213. §-ának g) pontja hasonló panasz folytán csak oly esetben rendeli a választást megsemmisíttetni midőn a választók sorába oly mennyiségű jogosulatlan választók csuszta be, hogy azok száma miatt biztosan nem

lehet tudni, ha vajjon a megválasztott lelkész a jogosult választók általános többségével lett-e megválasztva, a jelen esetben pedig a 12 szavazat többséggel eszközölt választás eredményére 3 jogosulatlan szavazat elfogadása befolyással nem bírhat.

3-szor Az esperes eljárása ellen felhozott azon panasz pont, hogy az egyházi törvények 197-ik §-a ellenére a kijelölést a választást megelőzőleg 3 hét helyett 4 és $\frac{1}{2}$ héttel eszközöltette figyelembe nem vétethetett, mert az idézett §. a kijelölés minimális határidejét tüzi ki 3 hétre a választást megelőzőleg, de a magasabb határidőt a törvény szelleme ki nem zárja, sőt megengedi.

4-er. Az eljáró vizsgáló kiküldöttek 21 forintban megállapított napi- és fuvardijai viselésében az alaptalannak bizonyult panasz folytán panaszkodók elmarasztalandók voltak s a mennyiben a panaszlevél kapcsán 50 forintot terjesztettek be, a fent maradt 29 forintnak Ákos Sándor nagykerékii lakos kezéhez leendő visszaküldésére esperes ezennel megbizatik.

5-ör. Végezetre azon szabály ellenes eljárást hogy az adófizetők lajstroma ápril 23-án, ápril 11-iki kelettel záratott le és némely adózóknak ezen határidő keretén belől teljesített fizetése az ápril 11-ke előtt teljesített fizetés gyanánt naplóztatott el, — fegyelmi úton megtorlandó cselekménynek tartván az egyházmegyei bíróság — az ezen ténybe befolyó Karácsony Imre nagykeréki-i időközi lelkész, Tóth Sándor ottani egyházi gondnok, Szánthó Lajos ottani egyházi jegyző és Kiss István adószedő ellen a fegyelmi vizsgálatot elrendeli és az iratokat törvényszerű további eljárás végett az esperesnek kiadni határozza.

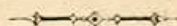
Mely ítélet végrehajtásával Szabó Károly esperes megbizatik, minek következtében vele, valamint a nagykerékii egyházzal az adóbesze-

dési napló vissza küldésével közöltetik. Világi elnök által pedig az egyházmegyei közgyűlésen meghirdettetvén abba panaszlók és a többi érdekelt felek szóval belenyugvásukat jelentették ki.

Jegyzette:

Miskolczy Árpád,

egyházmegyei világi jegyző.

Betűrendes tárgymutató

az 1890. évi szeptemberi gyűléshez.

	Szám.
Államsegély kiosztási módozat megállapittatik . . .	80
Anyakönyvi kiadványoknak hagyatéki ügyekben is díjazásáért felterj.	77
Berettyó-szent-mártoni iskola építés iratai egyház- községi határozattal pótlás végett visszaadtnak	96
Beruházásokra az egyházgondnokok ügyeljenek fel .	79
Barcsai Károly a zsákai tanítóságban megerősítettik	69
Biharon Varga Béla kis vegyes isk. tanító megerő- sítettik	69
Biró János örvendi lelkész 3 évre egyh. ker. kép- viselővé választatik	73
Biró János örvendi lelkész lelkész-jelölő bizottsági taggá választatik	74
Boor Károly pósalakai tanító földje javítása ügyében beadott kérelme további eljárás végett esperes- nek kiadatik	97
Boor Károly segély kérvénye esperes figyelmébe ajánltatik	101
Domokos Károly vallástanár és s. lelkész N.-Váradon bekebeleztetik	69
Egyházak a terményadó sulymérték szerint fizetésé- ről jelentést tegyenek	78

	Szám.
Egyházkerületi képviselők 3 évre megválasztatnak .	73
Egyházmegyei egyházi jegyzőség betöltésére szavazás elrendeltetik	72
Egyházmegyei lelkészjelölő bizottság választatik . .	74
Ember Pál m.-keresztesi volt lelkész emléke megörökítettik	70
Erős Károly váncsodi ideiglenes tanító kibocsátatása tudomásul vétetik	69
Esperesi jelentés 1890-ről	69
Esperes a k.-n.-révi vallástanítás felett felügyelettel megbizatik	91
Esperes a leánynevelő intézet ügyében bizottsági elnökké választatik	71
Fogarasi Bálint m.-keresztesi segédlelkész bekebeleztetik	69
Fugyi-Vásárhely egyház 300 frt közalapsegélyre ajánltatik	99
Fugyi-Vásárhely egyház rendkívüli államsegélyre ajánltatik	103
Furtai lelkészlakon épült melléképületek építése utólag jóváhagyatik	88
Furtai orgona építési tervezet és szerződés jóváhagyatik	89
Gaal Imrénének felebbezése mellőzésével a n.-kerek-i papitag bérletéből illetékes része 360 forintban állapittatik meg	85
Háger Miklós fugyi-i lelkész gyámoldai hátralékának két év alatt nyerendő segélyeiből leendő levontása iránti kérelme nem teljesíthető	104
Hagyatéki ügyekben az anyakönyvi kivonatok díjazása iránti felterjesztés	77
Hunyadi László mint siteri segédlelkész bekebeleztetik	81
Hevesi Gáspár fugyi-i lakos kérelme felszerelés végett visszaadatik	105
Józsa Gábor pósalakai lelkész 15 forint lelkészgyámoldai járuléka iránt beadott kérelme az alapszabályokba ütközvén nem teljesíthető . .	94
Iskola körüli látogatók választattak	75

	Szám
Kiss Elek tanácsbíró 3 évre egyh. ker. képviselőül választatik	73
Kiss Elek lelkész-jelölő bizottsági taggá választatik	74
Könyves Jánosné felebbezése mellőzésével a k.-marjai beruházás 30 forintban állapittatik meg	84
Körözs-Nagyréven a vallástanítás sikeresebb teljesítésére Szabó Dénes ideigl. tanító utasittatik	92
Leánynevelő intézet felállítása ügyében bizottság neveztetik ki	71
Lelkészjelölő bizottság választatik	74
Mező-keresztesi lelkészségben Szigeti Elek megerősítettetik	82
Mező-telki-i torony újból átalakítása számadásának megvizsgálására az egyházlátogatóság bizatik meg	87
Nagy Károly p.-toldi tanító bekebeleztetik	69
Nagy Sándor váncsodi lelkész az egyhm. jegyzőségről lemond	72
Nagyszántói leégett lelkészi lak építési szerződése jóváhagyatik	95
Nagyszántói egyház 200 forint közalap segélyre ajánltatik	98
Nagyváradon Domokos Károly vallástanár és s. lelkész bekebeleztetik	69
Nagyvárad-olaszi-i lelkészilak építése utólag jóváhagyatik	90
Népiskolai szervezet szerint az egyh. m. tanügyi bizottság megalakittatik	75
Országos tanítói nyugdíj fizetés alul felmentetés végett az egyházak érdekében felterjesztés	76
Pappszász Károly tanácsbíró lelkészjelölési bizottsági rendes taggá választatik	74
Pósalaka egyház közalap segélyt melléképületekre kérvén, nem ajánltatik	100
Pusztá-Toldon Nagy Károly tanító megerősítettetik	69
Resiczabányai új egyház az egyházaknak segélyre ajánltatik	102
Siteri egyház leánytanítóóságának pályázat útján betöltésére utasittatik	81

Szabó Dénes révi ideigl. vallástanító sikeresebb működésre felhivatik	92
Szalárdon 150 frt pótdónak birtok aránylagos kivétele engedélyeztetik	91
Szatmári Mihály és Székely Sándor fugyi-i lakosok kérvénye felszerelés végett visszaadatik	105
Szigeti Elek tanácsbíró a m.-keresztesi lelkészségben megerősíttetik	82
Szigeti Elek a tanügyi bizottság állandó elnökévé választatik	75
Szegő Lajos furtai tanító haszonbéri szerződése jóváhagyatik	93
Tanítói országos nyugdíj fizetése alul az egyházak felmentése tárgyában felterjesztés	76
Tanügyi bizottság a népiskolai szervezet szerint alakíttatik	75
Termény adó sulymértékkel fizetése ügyében az egyházak jelentéstételre hivatnak fel	78
Tőkesegélyt nyert egyházakat az 1 és $\frac{1}{2}\%$ fizetésére, s lelkészeik díjlevelében is biztosítására, a visitatio hívja fel	83
Zsákai tanítószék Barcsai Károly megerősíttetik	69
Varga Béla a bihari tanítószékben megerősíttetik	69
Váncsodon Erős Károly ideiglenes tanító alkalmazása jóváhagyatik	69
Váncsodon a hagyományozott Csagó Lajosné-féle ház eladása engedélyeztetik s iratai jóváhagyás végett az egyh. ker.-re felterjeszt.	86

